

VODENI BIK

**Po materijalima neformalne umetničke grupe SAGA
studenata Fakulteta umetnosti, odsek Dramskih
umetnosti Univerziteta u Prištini sa privremenim
sedištem u Kosovskoj Mitrovici**

**Autori drame: Saša Rakef, PreGlej Laboratorij, Ljubljana i
Zoran Rajšić, Bazaart, Beograd**

Saradnik na scenariju: Nina Kokelj, Ljubljana

Vođa grupe i procesa: prof. Miodrag Krčmarik

Materijal prikupili: Sretko Vukosavljević i Dejan Kocić

Umetnički direktor projekta: Sunčica Milosavljević

Članovi grupe SAGA:

Brankica Marinković, Danilo Petrović, Irena Korać, Ivan Janković, Ivana Jokić, Jelena Rajić, Jovica Gigović, Marija Blagojević, Marija Krulj, Marko Gisdavić, Mirjana Trebinjac, Miroslav Petrović, Petar Lukić, Predrag Kotur, Tanja Lukić

Mit o vodenom biku

Zapisao: Sretko Vidosavljević

Vlasinska visoravan i crnotravski kraj posle kletve znepolskog vojvode Dejana - da zauvek ostane crna i čemerna¹ - koja kao da se obistinila, do dana današnjeg ostade siromašna i nerazvijena. Kletvi jedino prkosiše drugovi iz doba obnove i izgradnje, koji presekoše hladu reku Vlasinu na samom izvorištu, digoše branu i zauvek potopiše Vlasinsku Tresavu, koja postade Vlasinsko jezero.

Dva duboka zaliva i obalni pojas čitavog ostrva nasred jezera, čine tri tačke zamišljenog trougla sa dužinom stranica oko 1,5 km i dubinom oko 20 m. Najmanje tri od šest misterioznih podvodnih izvora, koji i daju glavnu količinu vode jezeru, nalaze se upravo unutar tog trougla. Okolina podvodnih izvora sa vodom čija je temperatura ista tokom cele godine, predstavlja carstvo vlasinskih pastrmki koje one, kažu meštani, dele sa strašnom nemani – Vodenim bikom. Tu, u svom podvodnom carstvu, on i danas caruje. Njegova sablasna rika plašila je usamljene putnike na obalama nekadašnje planinske močvare, Vlasinske Tresave, a danas plaši ribare koji se odvaže na noćni ribolov.

Zašto i kada se on pojavljuje - stvorene koje niko nikada nije video, ali su ga mnogi čuli?

Javlja se u sumrak, i to posebno ako je magla jaka. Zvuk počinje iz daljine sa efektom približavanja i iznenadnog udaljavanja, sa promenama u intezitetu tona.

Táman i prodoran glas ledi krv u žilama; ima se utisak da nezamislivo veliko i krupno stvorene luduje jezerom, krećući se ogromnom brzinom uz odvratne i stravične krike. Taj urlik se sastoji od nekoliko elemenata koji su svi za sebe strašni.

Mnoge osvajačke horde zazirale su od tog fenomena. Živo blato tresave, uz stravični krik Vodenog bika koji živi u jezivim dubinama živog blata, nije baš srdačna dobrodošlica. Mnogo je zavojevačkih vojnika i konja ostavilo svoje kosti u blatnom Tresetištu. Kažu da Vodeni bik uzima dušu onoga ko se udavio, i svom, inače stravičnom kriku dodaje još jedan glas, od svakog davljenika pojedinačno. Tako, kad se svi razderu kroz jedno grlo i čeljust Vodenog bika, diže se kosa na glavi.

Mnogi ribolovci se pitaju odakle potiču ožiljci na pastrmkama i šaranima od 20-ak kilograma koje su ulovili, i šta je to što na dubini od preko 20 metara prekine strunu 10 metara iznad udice...

¹ Videti mit o Crnoj Travi: <http://bazaart.org.rs/category/projekti/mit-kao-sudbina/umetnicka-analiza/saga-umetnicka-analiza-mita/>

Saša Rakef

Zoran Rajšić

PROCES DRAMATURŠKOG RADA NA DRAMSKOM TEKSTU „VODENI BIK“

Drama za decu „Vodeni bik“ pisana je po jednoj od lokalnih legendi iz okoline Vlasinskog jezera, koje je kroz terensko istraživanje sakupila umetnička grupa SAGA. Pored legende o Vodenom biku, SAGA je u proces predložila i mit o Crnoj travi, Zakopanom zlatu, Mit o zidarima i Mit o rastavniku.

Legende su bile predstavljene ostalim umetnicima u okviru radionice u Mostaru (2006.) koju je vodio Žanko Tomić. Cilj radionice je bio da se utvrdi dramski potencijal prethodno znanstveno obrađenih mitskih materijala. Pošto materijali SAGE nisu prošli kroz znanstvenu analizu, u prvom delu procesa materijali su analizirani pomoću klasične dramske analize. Procesom divajzinga je tokom radionice takođe napravljen osnovni okvir priče. Odlučeno je da će se dalji proces odvijati kao saradnja između grupe SAGA, koja radi u mediju fizičkog pozorišta, i grupe PreGlej, koja okuplja dramske pisce, i čiji je cilj razvoj dramskog pisanja.

Posle faze prikupljanja materijala i istraživanja, ušli smo u proces razrade teksta, u čemu nam je od velike koristi bio model Vladimira Propa *Morfologija bajke*. Priča o Vodenom biku bila nam je osnovno polazište, ali pošto smo i u ostalim materijalima grupe SAGA pronašli zajedničke elemente, i oni su uključeni u proces, pa i u konačni oblik drame. Elementi, odnosno teme koje srećemo u ovim pričama su lepota prirode (biljke, životinje, zemlja, voda...), turbulentni istorijski događaji, i jedna specifičnost tog kraja, a to su ljudi pečalbari koji kao poznati zidari rade i grade širom sveta. Tako su se ekologija i demografija nametnule iz procesa analize kao osnovne teme budućeg dramskog teksta.

U dogovoru sa članovima grupe SAGA odlučeno je da se drama uradi u formi bajke, gde se vera u postojanje mitskih bića *a priori* podrazumeva. Namesto da dekonstruiramo mit, delove priča smo uključili u stvaranje 'sveta' u kome se naša bajka dešava.

Vodeni bik, koliko god bio strašan, takođe budi strahopoštovanje i sprečava poremećaj reda u zajednici kojoj pripada. Time on postaje zaštitnik i čuvar kraja i njegove lepote. On je ustvari jedini zaštitnik, pošto selo nema ljudskog zaštitnika – ljudi su u želji za boljim životom otišli u grad. Ali njegova uloga zaštitnika je pasivna, i probudi se tek kroz ljudsku akciju. Tako moć, pa i odgovornost, sa vodenog bika prelaze na ljudska bića koja postaju glavni čuvari kraja i njegove lepote.

Naša priča ne dekonstruira legendu, naprotiv; prepoznavajući mit, ona ga afirmiše, i kroz afirmaciju mita, prenesenog u savremenih svet, otvara ekološku problematiku neodgovornog uništavanje prirode zarad lične koristi.

Saša Rakef

Zoran Rajšić

VODENI BIK

Lica:

Zorica, devojčica koja živi u gradu

Saša, njen mlađi brat

Baka, preselila se iz sela na jezeru u grad da čuva unučiće

Lapača, Bakina komšinica na selu

Komšija 1, živi na selu

Komšija 2, živi na selu

Prof. Iter, gradi na jezeru industrijsko postrojenje 'Olovna bašta'

Detektiv

Vile koje žive u jezeru

Vodeni Bik

Mama i Tata – priviđenja

Scena 1 – veče, grad

SAŠA: Bako, 'ajde da se igramo bika i pastira...

BAKA: Svako veče se igramo te priče. Zar vam jos nije dosadila?

SAŠA: (*izvadi lutke iz kutije*) Molim te Bako!

ZORICA: Ja ču biti bik!

SAŠA: Ti si svako veče bik! To nije fer!

ZORICA: Ja sam starija!

SAŠA: Ti nisi bik, već krava!

BAKA: Nemoj tako sestri, Saša.

SAŠA: Ali ja ...

ZORICA: Ti možeš da budeš pastir.

SAŠA: (*Ijutito uzima lutku pastira, gunda sebi u bradu*) Samo sačekaj da porastem, pa budem veći i stariji od tebe ...

BAKA: Bio jednom jedan pastir, koga su svi ismevali i niko ga nije voleo.

SAŠA: Jednog dana pastir se šetao kraj močvare, tužan i sam. Bio je pun mesac i cela močvara sijala je u srebru. Pastir je zastao i očarano posmatrao tu srebrnu čaroliju. Priroda je bila toliko lepa i velika, da je od svega najviše poželeo da je sa nekim podeli, a onda se setio da je sam i da ga niko ne voli, jer je siromašan i ružno obučen. Osetio je ogromnu tugu i samoću, pa je glasno zaplakao.

ZORICA: Tada je iza sebe začuo dahtanje. Okrenuo se i ugledao biku, lepšeg i snažnijeg od svih bikova koje je ikada video. Jako se uplašio.

Tada mu bik reče: Zašto plačeš, pastiru?

SAŠA: Pastir, koji nikada ranije nije čuo da životinje govore, još više se uplaši.

ZORICA: Zašto plačeš, pastiru - ponovio je bik.

SAŠA: Nemam nikoga sa kim bih mogao podeliti lepotu, odgovorio je pastir. Siromašan sam i niko me ne voli.

ZORICA: Onda je bik triputa nogom zario po tlu, snažno riknuo i svom silinom udario glavom u brezu - i tako slomio jedan od svoja dva zlatna roga. Uzmi ovaj rog, rekao je pastiru, i idi u beli svet. Koliko god budeš od roga zlata lomio, rog će uvek ponovo izrasti. Idi i upoznaj tuđinu, a onda se vrati i svoje znanje i bogatstvo podeli sa ovim krajem i onima koji imaju manje od tebe.

To rekavši, bik nestade u srebrnoj noći.

BAKA: Pastir je napustio selo i otišao u svet. Lomio je zlato od zlatnog roga, trgovao i jako se obogatio. Različite je ljude upoznao i razne stvari naučio. Oženio se i rodila mu se čerka. Sedam je godina u sreći i blagostanju živeo, ali što je više sticao, postajao je sve sebičniji i manje je htio da podeli sa drugima.

Jednoga dana vratio se kući i našao ženu u suzama i čerku bolesnu. Pozvao je sve lekare iz grada i iz celog carstva i još iz tri druga kraljevstva, ali niko nije mogao da izleči dete. Devojčica je svaki dan bila sve mršavija i bleđa, a pastir je lio gorke suze. Odlučio je da se vrati na selo gde je odrastao, potraži biku i zamoli ga za savet.

SAŠA: Krenuli su na put. Četrnaest su dana putovali, i trećeg dana naišli na čoveka koji je prosio kraj puta.

BAKA: Gladan sam. Dajte mi novčić da kupim hleba, zamolio je čovek.

SAŠA: Pastir mu odgovori: Nemoj od mene da tražиш, jer ja imam svojih briga.

- BAKA: Nastavili su put i sedmog dana naišli na čoveka, koji je prosio kraj puta.
Hladno mi je. Dajte mi čebe da se zagrejem, zamolio je čovek.
- SAŠA: Pastir mu odgovori: Nemoj od mene da tražiš. Imam ja svojih briga.
- BAKA: Nastavili su put, i trinaestog dana naišli su na čoveka koji je prosio kraj puta: Umoran sam. Povedite me do sela, zamolio je čovek.
- SAŠA: Pastir mu odgovori: Nemoj od mene da tražiš. Imam ja svojih briga.
- BAKA: Tako su četrnaestog dana u noći mladog meseca stigli do sela. Pastir je od zlatnog roga odlomio parče zlata i zamenio ga za kuću. Kada je smestio ženu i dete, odmah je otišao na jezero da potraži bik.
- ZORICA: Začuo je dahtanje, okrenuo se i ugledao ga.
- SAŠA: Dete mi je bolesno, pomozi mu, zamolio je pastir.
- ZORICA: A bik ništa nije odovorio, samo je otvorio usta ...
- SAŠA: ...i progutao pastira...
- ZORICA: ...jer je njegova duša zbog pohlepe postala crna.
- BAKA: Danima je pastir bio zarobljen u crnom carstvu ...
- SAŠA: ...u stomaku bika!
- BAKA: Danima se iz jezera čula užasna rika...
- ZORICA: ...od koje se ljudima krv ledila u žilama.
- SAŠA: Ali to nije bila rika bika...
- ZORICA: ...nego plač pastira.
- SAŠA: Šta će mi svo zlato ovog sveta, ako tebe, dete moje, izgubim!
Da sam zlato od roga podeleo, ti bi sada bila zdrava i ja bih bio srećan. Zlato nikada nikoga nije i neće usrećiti!
- BAKA: Kada to glasno izreče, bik vide da pastir zaista voli svoje dete.
- ZORICA: A onaj ko može da voli...
- SAŠA: ...njegova duša nikada nije potpuno crna.
- BAKA: Zbog toga je bik odlučio...
- ZORICA: ...da pusti pastira!

SAŠA: Pastir se vratio kući, uzeo je zlatni rog i istrčao je iz kuće. Bacio je rog u jezero da nikada više ne bi bio zaslepljen njegovim zlatnim sjajem.

BAKA: Kada se vratio kući čuo je smeh iz dečje sobe. Utrčao je u sobu i ugledao dete koje sedi u krevetu lica rumenog i zdravog. To videvši, pastir odluči da ostane na selu, da od bogatstva koje ima uzme koliko mu treba za život, a ostalo da podeli sa onima koji nemaju...

ZORICA: ...i tako su srećni živeli do kraja svojih života.

SAŠA: (*zamišljeno*) A zlatni rog još uvek leži na dnu jezera.
Mnogi su ga tražili ali нико га до сада nije нашао.

ZORICA: Jedva čekam da odemo na selo...

SAŠA: ...i da dođu mama i tata.

ZORICA: Bicemo svi zajedno...

SAŠA: ...kao svake godine.

BAKA: Ove godine ostajemo u gradu.

SAŠA: Ja hoću na selo!

ZORICA: I ja! Hoću da leto provedem sa mamom, tatom...

SAŠA: ...i sa paucima, leptirima, mravima, bubicama ...

ZORICA: I sa tetka-Lapačom!

SAŠA: Obećala mi je štrudlice od šljiva i vanile!

BAKA: Operite zube, i u krevet.

SAŠA i ZORICA: Hoćemo na jezero!

BAKA: Pričaćemo sutra.

Baka ih poljubi i ode.

SAŠA: Mama i tata nas ne vole.

ZORICA: Kako si ti glup. Naravno da nas vole, ali nemaju novca. Zbog toga su i otišli da rade u stranoj zemlji.

Tišina.

SAŠA: Kad budem veliki, imaću puno para. Biću najbogatiji na celom svetu. Onda ću moći da budem sa onima koje najviše volim i svi će me voleti. Biću bogat!

ZORICA: Ne treba ti novac da bi te neko voleo, Saša. Ja te volim iako ga nemaš.

SAŠA: Svejedno, hoću jednog dana da budem bogat. Da imam motor kao Tomica, pa će sva deca hteti da se igraju sa mnom!

Tišina.

SAŠA: Zoorice, kad bismo mi pronašli rog ...

ZORICA: Ne treba da ga tražimo.

SAŠA: Ti se plašiš! Zorica je kukavica! Zorica je kukavica! U-ta-taaa...

ZORICA: Kako si glup! Ne plašim se, nego sam ja prošlog leta na obali jezera pronašla rog.

SAŠA: Koji rog?

ZORICA: Zlatni rog, budalo!

SAŠA: Koji je Bik poklonio pastiru?

ZORICA: Tačno taj.

SAŠA: Pa, mi smo bogati!

ZORICA: Bogati smo.

SAŠA: Mama i tata će doći!

ZORICA: (*klimne glavom*) Kad otkopamo rog i prodamo ga.

SAŠA: Provešćemo leto zajedno...

ZORICA: Nikad više se nećemo rastati.

SAŠA: Haj'mo odmah da ga nađemo.

ZORICA: Ti ostaješ kod kuće, jer si dete.

SAŠA: Ako me ostaviš kod kuće, probudiću Baku i ni ti nećeš moći da odeš.

ZORICA: (*malo razmišlja*) Dobro, ali ja sam glavna.

SAŠA: (*oduševljen*) A ja sam odmah do glavnog!

ZORICA: Tih! Hoćeš da se Baka probudi?

SAŠA: (*šapuće*) Tih sam.

ZORICA: (*šapuće*) Hajde brzo obuj čizme, i krećemo.

SAŠA: (*šapuće*) Koje čizme?

ZORICA: Pa, one koje nosиш na jezeru! Uh, kako si ti glup.

SAŠA: Al' zar nećemo da sačekamo dan, pa da krenemo?

ZORICA: Ako se plašiš, možeš da ostaneš kod kuće.

SAŠA: Ja se ničega ne plašim!

ZORICA: Onda idemo.

SAŠA: Al' kako čemo na selo? Selo je daleko.

ZORICA: Ti uvek praviš probleme tamo gde ih nema.

Iskradu se iz kuće.

Scena 2 – sutan, jezero

Pada mrak. Sve glasnije i glasnije čuje se grmljavina mašina.

Komšija 1 i Komšija 2 na kolicama dovoze prof. Itera. Komšija 1 oko vrata nosi veliki polaroid fotoaparat, Komšija 2 nosi veliki mikrofon.

KOMŠIJA 2: (*publici, na mikrofon*) Dragi gledaoci, velik pozdrav sa Vlasinskog jezera, gde je danas počela gradnja fabrike za preradu rude: OLOVNA BAŠTAAAAAAA!!! S nama je idejni tvorac projekta, uspešan poslovni čovek, uvaženi Profesor Iter.

Iter se pokloni. Komšija 1 kroz celu scenu užurbano fotografije Itera i fotografije deli publici.

ITER: (*kine*) O Bože, alergičan sam na taj prekleti čist vazduh. (*kine*)

KOMŠIJA 2: Nazdravlje...!

ITER: Kod nas nema vremena za zdravlje. Kod nas se gradi.

KOMŠIJA 2: (*zbuni se*) Dakle... Olovna bašta...

ITER: Oovo je super.

KOMŠIJA 2: Ta fabrika...

ITER: Sva merenja su već izvršena.

Sav materijal naručen.

Sve izmereno.

Sve odmereno.

Teren pripremljen.

Teren očišćen.

Sve pod kontrolom.

Sve ou-kej.

KOMŠIJA 1: (*prestane da fotografise*) Kažu da zagađuje okolinu...

Da li ste razmišljali o tome? Kako ćete prečišćavati...?

KOMŠIJA 2: (*udari ga*) Ššššššš!

ITER: Čistoća...! Nek o čistoći brinu babe.

KOMŠIJA 2: Tako je! Tako je! Aplauz! Aplauz! (*uzima iz kolica bocu šampanjca i plastične čaše, otvara i sipa u tri čaše*) Za preporod ovog kraja! Živeli!

ITER: Živeli!

Komšija 1 gleda sa strane. Komšija 2 mu priđe i malo da gurne.

KOMŠIJA 2: I za njegovu svetlu budućnost! (*pogleda Komšiju 1*)

KOMŠIJA 1 i ITER: Živeli!

KOMŠIJA 2: (*zagrli Itera. Komšiji 1*) 'Ajde slikaj!

Iter i Komšija 2 sa zagrle i nasmeše. Komšija 1 slika.

ITER: A sad – na posao! Vreme ističe, a vreme je novac!

KOMŠIJA 1: Vreme ističe!

KOMŠIJA 2: I VREME JE NOVAC! (*gurne Komšiju 1*) Ajde! Malo više uzbudjenosti!
OVO je ISTORIJSKI MOMENAAAAAAAT!

Bacaju plastične čaše po pozornici. Komšija 1 i Komšija 2 energično uhvate kolica i voze Itera po sceni. Iter se smije i pije, baca plastične čaše, cigle i sipa pesak.

ITER: Trista kontejnera šljake, na levo!

Tri kubika šljunka, na desno!

Ojačajte dimnjake gvožđem.

Dimnjak do neba,

Bušite duboko u zemlju!

Stoj!

Uključi mešalicu!

Danas gradimo, sutra slavimo!

U moj džep novac skupljamo!

Smeju su. Čuje se zvezket kiše novčića. Zatamnenje.

Scena 3 – rano jutro, jezero

Scena je puna materijala i smeća (cigle, pesak, plastične čaše).

Tama i maglice. Čuje se tiho duvanje vetra i šum krošnja drveća.

ZORICA: Vidiš da smo stigli.

SAŠA: Ali nije lepo što si im rekla da smo izgubili Baku u gradu, i da je već tri dana tražimo, i da je ona sigurno već otišla na selo...

ZORICA: ... pa zbog toga mi treba pod hitno da odemo na selo. Pametno, zar ne? Hajde, hodaj brzo. Rog treba da se otkopa pre zore.

SAŠA: Al' nije lepo što si im rekla da Baka ima amameziju.

ZORICA: Anamneziju, glupane...

SAŠA: Nije lepo što lažeš.

ZORICA: Zar bi ti više voleo da su pozvali policiju?

SAŠA: Ne bi zvali policiju.

ZORICA: Naravno da bi pozvali policiju. Ali ih nisu pozvali, jer naša baka ima anamneziju.

SAŠA: Al' Baka nema amameziju!

ZORICA: Pa zar ti stvarno ništa ne možeš da razumeš!? Kad ti kažem ...

Utom se čuje plakanje.

SAŠA: Neko plače.

ZORICA: Čujem da neko plače, nisam gluva.

SAŠA: A ko plače?

ZORICA: Ne znam.

SAŠA: (u smeru plakanja) Ko plače?

Plakanje se nastavlja. Zorica i Saša približe se jezeru i ugledaju Ploveće ostrvo koje je užetom vezano za obalu.

ZORICA: Zašto plačeš, ostrvo?

OSTRVO *plače još glasnije.*

ZORICA: Nemoj da plačeš, molim te.

SAŠA: I ja će da plačem, ako je tebi teško.

ZORICA: (*Saši*) Kao da će mu to pomoći! (*Ostrvu*) Reci nam Ostrvo, zašto plačeš.

OSTRVO: (*šmrca*) Sutra će da me samelju, stave u kese i pošalju u strane zemlje. Sva moja rodbina će da izgubi kuću. Sve biljke i trave... i ptice, moja braća i sestre, svi će izgubiti dom, a ja nikada više neću videti široka prostranstva mog jezera. U stranoj zemlji sipaće me u mala korita i u meni će rasti tuđa ruža. Uaaaaaaaa, uaaaaaaaa.

ZORICA: A zašto ne pobegneš?

OSTRVO: Užetom su me vezali za obalu.

SAŠA: Ja imam nožić, oslobodiću te.

OSTRVO: Stvarno?

SAŠA: (*izvadi nožić i približi se obali*) Jen, dva, tri i bićeš slobodno!

ZORICA: Saša daj mi ruku, da ne padneš u vodu.

Saša da Zorici ruku i nožićem prereže uže. Ploveće ostrvo se odmakne od obale.

OSTRVO: Jao, kako sam srećan. Hvala vam, hvala!

(*sa sebe uzme jedan mali kamenčić*)

Uzmite ovaj kamenčić sa mene, i ako vam zatrebam, njime tri puta udarite u drvo, i ja ću odmah doći.

(*baci im kamenčić, Zorica ga stavi u džep*).

SAŠA i ZORICA: Hvala, Ostrvo!

OSTRVO: Doviđenja!

Mašu Ostrvu, koje se udaljava.

ZORICA: Hajmo sada brzo, uskoro će jutro, a mi smo još daleko.

Utom se začuje tih glas koji zove upomoć.

SAŠA: Zorice, čuješ li?

ZORICA: Čula sam.

SAŠA: Neko zove u pomoć.

ZORICA: Pa, kažem da čujem.

SAŠA: Ko zove?

ZORICA: Odande dolazi.

Ponovo se približe obali, i u plićaku vide konzervu u koju se uhvatila pastrmka sa ožiljkom.

SAŠA: Šta radiš u konzervi?

ZORICA: Kakvo je to glupo pitanje? Zar ne vidiš da ne može da izade?

SAŠA: A kako je ušla?

ZORICA: A kako se ulazi, a?

SAŠA: Ja to ne znam, da je pitam?

ZORICA: Prestani da postavljaš glupa pitanja. Pomozi mi da otvorim konzervu!

Zagaze u vodu i otvaraju veliku konzervu.

Polako se budi dan.

PASTRMKA: Pre sedam dana sam ovde legla da se odmorim. Ovde je uvek bilo moje omiljeno mesto. Al' noću je veter uzburkao jezero, i talas je sa obale doneo konzervu koja je pala pravo na mene i zatvorila se. Jedva sam preživela. Da nije bilo vas, umrla bih od gladi.

SAŠA: Ma, sitnica. Nije to ništa, ja sam jak i mogu svaku konzervu da otvorim.

PASTRMKA: Učinili ste dobro delo, a to treba da se nagradi. (*sa sebe uzme krljušt i pruži im*) Uzmite ovu moju krljušt, i ako vam zatrebam, tri puta dunite u nju, a ja ću odmah doći.

ZORICA: (*uzme krljušt*) Hvala.

PASTRMKA: Doviđenja!

Jutro. Zorica razgleda oko sebe.

SAŠA: Što si stala, Zorice?

ZORICA: Sigurna sam da je bilo tu.

SAŠA: Šta, Zorice?

ZORICA: Mesto gde sam zakopala rog, budalo.

SAŠA: Stigli smo!

ZORICA: To nije to mesto.

SAŠA: Kako to nije to mesto kad si rekla da je to to mesto?

ZORICA: Rog sam zakopala na proplanku punom cveća. Proplanku okruženom belim brezama. Tačno znam da je bilo tu, to je bilo moje najdraže mesto.

SAŠA: Kako možeš da kažeš da je bilo tu kad ovde nema ni cveća, niti breza... Samo smeće i cigle i ...

ZORICA: Pa to ti kažem!

SAŠA: Zar to znači da smo izgubili zlatni rog? Da nikad nećemo biti bogati?

ZORICA *zbumjeno gleda oko sebe. Čuje se ptičji poj.*

SAŠA: (*gurne nogom u konzervu koja poleti preko proplanaka*) To nije fer!

KRTICA: Auuuuuu! (*izlazi na proplanak*) Zar nije dosta što ste uništili sve livade, pa umesto po zemlji treba da rijem po smeću, a moja deca i deca moje dece i deca dece moje dece nikad neće upoznati polja puna cveća, sem iz priča koje će se pričati na poljima smeća!
Zar sve to nije već dovoljno?

Zar stvarno treba još da nas smećem ne samo zasipate nego i gađate? Zar to nije bezobrazno, i ne samo bezobrazno, nego i...

SAŠA: Izvinite gospodine Krtice. Nisam hteo ...

KRTICA: Nisi hteo!? Nisi hteo!? Zar ...

(tad stane i pažljivo posmatra Sašu)

Poznat si mi... Zar se mi nismo upoznali...?

SAŠA: Prošlog leta...

KRTICA: Ušao sam u krtolovku... i ti si mi spasao život.

(raširenih šapica približava se Saši)

Spasitelju moj! Pitao sam se šta se desilo sa tobom! Gde si, bre, nestao?

SAŠA: Vratio sam se u grad. Nisi više ljut?

KRTICA: Ljut? Nikako! Uvek ču ti biti zahvalan. Ako ikada bude nešto... što ču moći da učinim za mog Sašu, biće mi veliko... ma, najveće zadovoljsvo!

SAŠA: Možda nam i možeš pomoći.

KRTICA: Samo reci.

SAŠA: Tražimo zlatni rog. Zorica, moja sestra, zakopala ga je prošlog leta.

KRTICA: (*ka Zorici*) Moje poštovanje gospođice Zorice. Sašini bližnji su i moji bližnji.

SAŠA: I sada tražimo mesto... ali ga ne možemo naći. Sve se promenilo!

KRTICA: Nema problema! Ako leži ispod zemlje, ja ču ga naći! Sačekajte me tu, odmah se vraćam!

Krtica nestane ispod zemlje i vraća se sa rogom.

KRTICA: (*daje rog Zorici*) Gospođice Zorice, dozvolite mi, da Vam dam šta ste tražili.

SAŠA: Dragi moj Krtice, puno, puno, najviše na svetu ti hvala!

KRTICA: Pomoći drugaru, uvek mi je zadovoljstvo.
 Ako vam ponovo zatrebam, samo šapnite moje ime u zemlju i odmah ću doći. A sada doviđenja!

SAŠA i ZORICA: Doviđenja! I hvala!

Krtica nestane. Zorica ponosno pokaze rog Saši.

SAŠA: (uzme rog u ruke) To je jedan običan rog! Nije od zlata!

ZORICA: Jeste zlatan, ali u pravo vreme.

SAŠA: Ne može nešto da nije od zlata, pa onda jeste od zlata!

ZORICA: Kako si ti glup! Naravno da može. Treba da sačekamo pun mesac i...

Ulazi komšinica Lapača, nosi kesu sa smećem u jednom, a pun tanjur štrudlica u drugoj ruci.

LAPAČA: Zorice! Saša!

ZORICA i SAŠA: (trče ka Lapači i zagrle je) Teta Lapača!!!

LAPAČA: Jao, kako ste me obradovali! Tako sam sama u poslednje vreme...

ZORICA: Kako sami, kad ovde žive jos deda Ćira i njegov sin Nenad i tetka Mila sa čerkom, i...

LAPAČA: Zar niste čuli?

ZORICA: Čuli šta?

LAPAČA: Svi su otišli. Prodali i otišli. Već pre nekoliko meseci. Selo je prazno. Nikoga mladog nema više, a ni starog koji je imao gde da ode.
 Ostali su samo oni koji nemaju kuda i oni koji su...
 Joj deco, ovde se sve promenilo. Od jutra do mraka, buka mašina, dim, smog, da vam ne pričam...
 A gde vam je Baka?

SAŠA: Mi smo...

ZORICA: (začepi Saši usta rukom) Baka kaže da smo dosta veliki da možemo sami da putujemo.
 Puno Vas pozdravlja i doći će čim završi sa poslom u gradu.

LAPAČA: Pa veliki ste, veliki. Toliko ste porasli od prošle godine.

SAŠA: Jesmo veliki, a sada smo i bogati! Pronašli smo rog!

ZORICA: Saša!

LAPAČA: Rog ste pronašli?

ZORICA: Nismo, nismo... Saša voli da izmišlja...

SAŠA: Ja nikada ne izmišljam! (*doda Lapači rog*) Pogledajte teta Lapača, to je Rog od Zlata!

Čuju se mašine i odmah nakon toga na scenu ulaze Komšija 1 i Komšija 2 sa ciglama u rukama. Komšija 2 uporno pokušava da ide ispred Komšije 1. Prestaje poj ptica.

ZORICA: Nije zlatan. To je jedan sasvim običan rog!

SAŠA: Ali ti si mi rekla da je od zlata.

KOMŠIJA 1: Od zlata?

KOMŠIJA 2: Šta je od zlata?

LAPAČA: Ooo, dobar dan drage komšije. Vidite ko nam je došao!

KOMŠIJA 1: Neko je spomenuo zlato?

KOMŠIJA 2: Dobro sam čuo da je neko spomenuo zlato.

LAPAČA: Dečica su našla zakopano blago! O tome priča i legenda ...

KOMŠIJA 1: Kakvo blago?

KOMŠIJA 2: Kakva legenda?

LAPAČA: Legenda o bogatstvu, izobilju i sreći.

KOMŠIJA 1: Oh, pa to je zanimljiva legenda, ako je o bogatstvu.

KOMŠIJA 2: Bogatstvo. Vrlo zanimljiva legenda. A šta kaže... ta legenda o bogatstvu?

LAPAČA: Kaže da zlata ima svuda, po planinama, ravnicama, brežuljcima, crkvama, starim gradovima i gradištima, grobljima, po pećinama, pod pragovima kuća, u zidovima, pod ognjištima....

KOMŠIJA 1: Mi smo tu kopali...

KOMŠIJA 2: Ali ništa nismo našli!

KOMŠIJA 1: Pusti ženu da priča, možda nešto zna...

KOMŠIJA 2: Pa, ti si je prvi prekinuo ...

LAPAČA: (*srećna što je neko sluša*) Zlato je ponegde obeleženo, da se zna gde je zakopano, pa da može, kada zatreba, da se iskopa. Postoje i detaljne mape, sa opisima i merama mesta gde je zlato zakopano.

Dok Lapača priča, Zorica pažljivo uzme rog iz njenih ruku i da znak Saši da se tiho sklone sa scene.

KOMŠIJA 1: Zašto mi nismo našli?

KOMŠIJA 2: Iako smo kopali?

KOMŠIJA 1: Kako to da mi nemamo tu mapu?

KOMŠIJA 2: Ako ta mapa postoji?

KOMŠIJA 1: Naravno da postoji, samo je tajna!

KOMŠIJA 2: A kako ti znaš?!

KOMŠIJA 1: Pa, naravno da je tajna, ako je reč o zlatu...

KOMŠIJA 2: Pusti nju da priča... (*Lapači*) Zašto mi nismo našli zlato, ako smo kopali na svim mestima koje si spomenula?

LAPAČA: Ne može svako da iskopa zakopano blago. Zlato je ukleto; onaj koji želi da ga iskopa, mora da izvrši neke posebne radnje i obavezno da postupa po uputstvu.

KOMŠIJA 1: Uputstvu?

KOMŠIJA 2: Kojem uputstvu?

KOMŠIJA 1: Pa, pusti je da završi!

LAPAČA: Prvo: Zlato se mora kopati noću, u "nijedno vreme", u „gluvo doba“ oko ponoći. Drugo...

KOMŠIJA 2: Drugo?

LAPAČA: Onaj koji kopa ne sme da govori, da ne uplaši utvare koje se pri kopanju prikazuju. Treće...

KOMŠIJA 2: Treće...?

LAPAČA: Kopači moraju da kopaju goli.

KOMŠIJA 1 i KOMŠIJA 2: Goli?

LAPAČA: I četvрто...

KOMŠIJA 2: Četvрto...?

LAPAČA: Mora da se prinese žrtva da bi se skinula kletva bačena na to mesto.
(*Lapača pada u zanos*) Koji želi da kopa zlato...

KOMŠIJA 2: (*Komšiji 1*) 'Ajde zapiši, inače ćemo zaboraviti.

LAPAČA: ...treba na tom mestu da poseje pepeo, pa da sutradan vidi kakvih tragova ima po pepelu. Kakav se trag bude pokazao, onakva se životinja kolje kao žrtva na tom mestu. Ako se nađe trag stopala ljudskog, znači da na tom mestu treba zaklati čoveka da bi se skinila kletva. Ako se to ne učini, stradaće onaj koji je pošao da kopa zlato.

Ali takvo zlato prati onda velika kletva, pa je bolje zaboraviti na njega.

KOMŠIJA 2: Jao, gde mi je olovka...?

LAPAČA: (*Komšiji 1 koji je pobeleo od straha*) Uzmi pleteću iglu. Usijaj je na vatri i ugasi u čaši vode. U tu vodu kani tri kapi krvi od svoga i (*ka Komšiji 2*) njegovog grla. Tu "smešanu" krv kani na mesto gde ti se zlato prikazalo.

ZORICA: (*vuče Sašu sa scene*) Idemo Saša...

SAŠA: Ali hoću da čujem!

ZORICA: Haj'mo Saša!

SAŠA: Ma pusti me!

Komšije ih čuju i vide da hoće da odu. Komšija 1 brzo uhvati Sašu za ruku, a Komšija 2 Zoricu.

KOMŠIJA 1: A gde ste vi krenuli?

KOMŠIJA 2: I to sa zlatim rogom!

ZORICA: Ne, ne, ne, nije od zlata, to je jedan sasvim običajan rog, potpuno bez veze rog, moj brat puno voli da izmišlja. Znate kakva su deca.

SAŠA: Zašto ponovo lažeš! Rekla si da je rog zlatan ako ga gledaš...

KOMŠIJA 1: Ajde pokažite i nama.

KOMŠIJA 2: Da i mi vidimo.

KOMŠIJA 1: I da procenimo.

KOMŠIJA 2: Da li je od zlata...

KOMŠIJA 1: ...ili nije od zlata.

ZORICA: Nije potrebno...

KOMŠIJA 1: (*istrgne joj rog*)

KOMŠIJA 2: (*Uzme prvome rog*)

KOMŠIJA 1: (*uzme mu rog*) Meni se čini da je od zlata. Al' možda i nije zlatan.

KOMŠIJA 2: (*uzme mu rog*) K'o da nije od zlata, a možda i jeste zlatan.

KOMŠIJA 1: (*uzme mu rog*) Možda nije, al' možda jeste.

KOMŠIJA 2: (*uzme mu rog*) Mi ćemo sad ovaj rog da uzmemos...

KOMŠIJA 1: (*uzme mu rog*) ... i da ga proučimo.

KOMŠIJA 2: (*uzme mu rog*) Da li je zlatan ili nije od zlata.

KOMŠIJA 1: (*uzme mu rog*) Jer ako jeste od zlata...

KOMŠIJA 2: (*uzme mu rog*) Vi možete da ga izgubite.

KOMŠIJA 1: (*uzme mu rog*) Ili da vam ga ukradnu.

KOMŠIJA 2: (*uzme mu rog*) A šta čete onda?

KOMŠIJA 1: (*uzme mu rog*) A šta čete onda?

Dok govore, Komšije se pomeraju prema Zorici i Saši, pokušavajući da budu jedan ispred drugog, i sad stoje potpuno nad njima, zastrašujuće.

SAŠA: Molim vas, vratite nam rog. Ako ga ne pošaljemo našim roditeljima...

KOMŠIJA 2: Mi ćemo da ga pošaljemo. To je sigurnije.

KOMŠIJA 1: (*uzme mu rog*) Ako ga vi čuvate, a on je zlatan...

KOMŠIJA 2: (*uzme mu rog*) ... moglo bi nešto da vam se dogodi.

KOMŠIJA 1: (*uzme mu rog*) Nešto strašno.

KOMŠIJA 2: (*uzme mu rog*) Najstrašnije.

KOMŠIJA 1: (*uzme mu rog*) Mi ćemo da ga čuvamo.

KOMŠIJA 2: (*uzme mu rog*) A vi, BRZO KUĆI!

KOMŠIJA 1: (*uzme mu rog*) Da se ne ljuti Baka!

KOMŠIJA 2: (*uzme mu rog*) A za Rog ne brinite.

KOMŠIJA 1: (*uzme mu rog*) Bezbedan je kod nas.

KOMŠIJA 2: (*uzme mu rog*) Kod mene.

KOMŠIJA 1: (*uzme mu rog*) Kod mene.

Nestanu sa scene.

ZORICA (*Saši*) : Ala si glup... Sve si upropastio.

SAŠA: Ali ti si ...

Dolazi Baka.

LAPAČA: O komšinice, stigli ste! Pa dobrodošli, komšinice! Jao, da vam odmah kažem šta mi se danas desilo! Kolač sam pekla, pa je počela serija, pa sam kolač zaboravila, jao, tako mi se nešto nikada ranije nije desilo. Pa sam onda sebi rekla, ništa ne brini, Lapača, u životu sve može da se desi, pa i kolač da propadne, dobro što je samo zagorelo, da nije izgorelo

...

BAKA: (*Pokuša da joj upadne u reč*) Da li ste ...

Saša i Zorica se sakriju.

LAPAČA: Pa sam onda kore razvila i divnu pitu savila, (*vuče je sa scene*) 'ajte samnom da odmah probate, pa čemo onda kaficu da popijemo zajedno i malo čemo da popričamo ... Saša, Zorice, 'ajte i vi! (*obazire se*) Pa gde su nestali, još pre minut bili su tu ...

SAŠA: (*iskoc*) Bako, mi smo ...

BAKA: Kako ste mogli tako da odete? Uplašili ste me!

SAŠA: Nemoj da se ljutiš, Bako! Pronašli smo rog!

ZORICA: Da, pronašli, ali i izgubili, jer ovo derište ne može da sačuva tajnu!

SAŠA: Nije istina! Komšije su rekle da će ga poslati roditeljima.

BAKO: O čemu vi to pričate?

LAPAČA: Deca su pronašla zakopano blago...

SAŠA: Kad Komšije pošalju rog roditeljima, svi čemo biti zajedno, Bako! Zato smo otisli!

Utom počne glasna grmljavina mašina.

BAKA: Šta je ovo?

LAPAČA: Ah, ovo... Ovako je već mesecima. Odkad su došli, komšinice...

Iz off-a se čuje Iter.

ITER: 300.000 kubika belih breza ...
20% od 3527 hiljada je ...
Dovoljno, biće dovoljno mesta za impozantnu fabriku...
Dosta više s tim zečevima i ptičurinama !!!
Da li ste kupili parcelu broj 243?

KOMŠIJA 2: Kupili!

ITER: Parcelu 367?

KOMŠIJA 1: Kupili!

ITER: 526?

KOMŠIJA 1 i 2: Kupili!

ITER: Bilo nekih problema?

KOMŠIJA 2: Problema? Hihih. Nikakvih problema. Hihih.

Komšije dovuku Itera na kolicama.

ITER: (*kine*) Prokleti čisti vazduh !!! (*kine*)

Sa kolica uzimaju cigle i kese peska i stavljaču na scenu. Iter sa kolica naređuje kao vojni komandant.

ITER: Iskoristićemo vodene izvore ...
 Namestićemo turbine ...
 Treba da se izgrade stubovi od metala ...
 Naručite pumpu za vodu ...
 Ne!...
 Naručite pet pumpi za vodu ...
 Raskopajte obalu ...
 Potrebno nam je trista tona peska ...
 Pali peć!
 Seci drveće!
 Podiže se fabrika! ...

Vide Baku, prestaju sa odlaganjem materijala. Iter siđe sa kolica i okreće se Baki.

ITER: (*Komšijama*) Ko je ova matora veštica?

KOMŠIJA 2: To je parcela 355.

KOMŠIJA 1: Ona što neće da proda.

ITER: Neće...?

BAKA: (*pričazi*) Šta to radite?

ITER: Mnogocenjena gospođo, dozvolite mi da se predstavim. Moje ime je profesor Iter. Ovo što vidite, velecenjena gospođo, zove se MODERNIZACIJA. MI GRADIMO !!! Velike dimnjake i ogromne peći u kojima će vreti olovo. (*kao u transu*) Dimnjak do neba!

KOMŠIJA 1 i 2: Da, da!

ITER: Nežna grmljavina turbina!

KOMŠIJA 1 i 2: Da, da!

ITER: Plamen peći!

KOMŠIJA 1 i 2: DA, DA!

ITER: Para i vrelina!

KOMŠIJA: O daaaaaaaaaaaaaaa!

ITER: Mi ćemo graditi i graditi ... Budućnost izgraditi! I kad se ...

KOMŠIJA 1: Samo jedan sekundić, profesore, ovo je istorijski momenat!

Komšija 1 istrči i vrača se velikim polaroid fotoaparatom, slika Itera.

ITER: Khm, khm. Cenjene gospođe, cenjena gospodo, korporacija „Olovna bašta“ sprovodi bitnu misiju modernizacije ovog kraja. Obećavamo da kad se gradnja završi, ovaj kraj niko više neće prepoznati, khm, khm (*Komšija 1 slika, Komšija 2 aplaudira*) Naš posao nije lak, ali mi se istrajno borimo, jer borimo se za našu budućnost, za budućnost naše dece!

KRTICA: (*baca zemlju*) Barabe!

KOMŠIJA 1: Teroristi! Spasavaj se ko može! BEŽIIII !!!

KOMŠIJA 2: Gde ćeš, budalo?! Ovo nije terorizam, nego zavist! Mi smo moderni i kulturni, (*krtici*) a vi ste seljaci i primitivci!

ITER: (*nastavlja*) A kad se gradnja završi, ovaj kraj niko više neće prepoznati! Sve ćemo promeniti!
Unaprediti! Urediti! Na svetsku mapu ovaj kraj ćemo upisati!

KOMŠIJA 1 i 2: (*Aplaudiraju*)

ITER: Ima li nekih pitanja?

SAŠA: Gde je naš rog?

KOMŠIJA 2: Rog smo poslali na analize.

KOMŠIJA 1: Da vidimo da li jeste...

KOMŠIJA 2: ...ili nije...

KOMŠIJA 1: ...od zlata.

KOMŠIJA 2: A ako jeste...

KOMŠIJA 1: ...od zlata...

KOMŠIJA 2: ...lomićemo ga...

KOMŠIJA 1: ...i kupićemo još materijala.

KOMŠIJA 2: Još brže ćemo graditi...

KOMŠIJA 1: ...najveću Olovnu baštu.

KOMŠIJA 2: Najmodernije selo!

ZORICA: Ali, *MI* smo našli rog!

ITER: Rog ste našli na mojoj zemlji, a ono što je na mojoj zemlji, to je samo moje!

ZORICA: Proplanak na kome sam zakopala rog je od čika Jose.

LAPAČA: On ga je prodao...

BAKA: On nikada ne bi prodao svoju zemlju.

LAPAČA: Svi su prodali.

KOMŠIJA 1, KOMŠIJA 2 i ITER: I otišli u grad.

KOMŠIJA 1: (*ka Lapači*) Da li ste Vi odlučili, komšinice?

KOMŠIJA 2: Da prodate svoju zemlju cenjenom profesoru?

ITER: (*ka Baki*) Draga Gospodo, i Vi treba da prodate. Šta će Vam kuća na selu?

KOMŠIJA 1: Od kuće na selu nema para.

KOMŠIJA 2: To je čist gubitak.

ITER: Ja vam predlažem jedan „dil“. Dobar „dil“, jer ste mi drage. Prodajte i jedna i druga.

KOMŠIJA 1: Od para koje dobijete, idite na večeru u gradu.

KOMŠIJA 2: Na dve večere!

KOMŠIJA 1: U super restoranu.

KOMŠIJA 2: Deci kupite sladoled...

KOMŠIJA 1: ...i tortu!

ZORICA: To je naša zemlja!

SAŠA: Naša kuća!

BAKA: Ne prodajemo...

LAPAČA: Ako prodam - gde da odem?

ITER: A šta će vam zemlja koja ne donosi pare?

KOMŠIJA 1: Šta će vam krov koji prokišnjava...

KOMŠIJA 2: ...i zidovi zimi hladni, jer nema centralnog grejanja?

ITER: U gradu je život bolji! Pun mogućnosti!

KOMŠIJA 1: Prodajte i ostanite u gradu!

KOMŠIJA 2: (*Baki*) Za dobro tvoje unučadi.

KOMŠIJA 1: (*Baki*) Za tvoje dobro.

KOMŠIJA 2: (*Baki*) Za dobro sela.

KOMŠIJA 1: (*Baki*) Za opšte dobro.

BAKA: Mi ne prodajemo.

LAPAČA: Ni ja ne prodajemo!

Tišina.

ITER: Kako hoćete. Ako se predomislite, znate gde nas možete naći.

Komšije odvuku Itera uz glasno zujanje mašina.

BAKA: (*za sebe*) To nije dobro, naljutiće se.

SAŠA: Ko će se naljutiti, Bako?

LAPAČA: Ko će se naljutiti? Pa, ne mislite valjda na...

BAKA: Kasno je. Ostaćemo noćas u selu.

LAPAČA: Ne mislite valjda na Bik?

BAKA: Pričaćemo sutra. Noćas ostajemo ovde.

SAŠA i ZORICA: Juhuhuuuuuuuu!

LAPAČA: Ali Bik... šta je sa Bikom?

Scena 4 – noć, jezero

Na sceni je mrak. Komšija 1 i Komšija 2 nose dve velike lopate i dva fenjera.

KOMŠIJA 1: A zašto da kopamo ako već imamo zlatni rog?

KOMŠIJA 2: Jer možemo da imamo više.

KOMŠIJA 1: A jel' si siguran...

KOMŠIJA 2: Pa čuo si šta je rekla ... zlata ima svugde!

Čuje se kao da nešto padne.

KOMŠIJA 1: (*uplašeno*) Šta je to bilo?

KOMŠIJA 2: Ššššššš! Gasi svetlo!

KOMŠIJA 1: Plašim se!

KOMŠIJA 2: Gasi svetlo!

Tišina. Tama.

KOMŠIJA 1: Jesi li tu?

KOMŠIJA 2: Ššššššš!

KOMŠIJA 1: A da idemo kući?

KOMŠIJA 2: Bez zlata? Ne pada mi na pamet!

Opet se čuje da nešto padne i onda rika Bika, kao plakanje.

KOMŠIJA 1: (otrči sa scene) Spašavaj se ko može!

KOMŠIJA 2: Čekaj mene!

Scena 5 – noć, jezero

Vile uđu na scenu i kroz ples odnesu materijal.

Jer - što čovek po danu izgradi, vila može po noći da sruši.

Scena 6 – drugi dan, jutro, jezero

Komšije dovezu Itera, cigle i džakove peska u kolicama.

ITER: Stop!

Stanu. Iter gleda po sceni. Scena je potpuno prazna.

ITER: Šta je ovo?

KOMŠIJA 1: Ovo?

KOMŠIJA 2: Šta?

ITER: Materijal, idioti! Gde je sav moj materijal.

KOMŠIJA 1: Ne vidim ga.

KOMŠIJA 2: A gde je?

ITER: To ja vas pitam! Gde je moj materijal?!

Tisina.

KOMŠIJA 1: Noćas smo...

KOMŠIJA 2: (udari ga)

KOMŠIJA 1: Izgleda, da je nestao.

KOMŠIJA 2: Nestao je.

ITER: Opljačkali su me! Zovite policiju! Odmah!

Komšija 1 i Komšija 2 otrče sa scene. Ulaze Baka, Lapača (sa tacnom kolača), Zorica i Saša.

BAKA: Dobro jutro, profesore Iteru.

ITER: Ne približavajte se. Ovo je mesto zločina.

ZORICA: Zločina?

ITER: Pokrali su me!

Ulaze Komšija 1 i Komšija 2 sa Detektivom. Detektiv otvori svoj kovčeg i odmah označi mesto zločina žutom trakom. Izvadi notes i zapisuje, zagleda, pravi fotografije.

ITER: I? Šta ste pronašli?

LAPAČA: Hoćete kolač?

DETEKTIV: Nema otiska prstiju. Nema nikakvih tragova. Nestalo tek tako. To je čudno, čudno.

LAPAČA: Divan kolač?

DETEKTIV: Plašim se da je to uradio profesionalac. Oni ne ostavljaju nikakve tragove.

LAPAČA: Od šljiva i vanile?

ITER: Neću kolač! (*ka detektivu*) Šta da radimo?

DETEKTIV: Postavite noćas stražu.

LAPAČA: Da li neko hoće kolač?

ITER: A to što je već pokradeno? Ko će meni nadoknaditi štetu?

DETEKTIV: Sa novim forenzičkim metodama imamo šanse da nađemo počinitelja.

ITER: Ja plaćam porez da biste vi održavali red i mir! Bilo bi vam bolje da ga nađete...

KOMŠIJA 1: (*šapne Iteru na uvo*) Ali vi ne plaćate porez, profesore.

ITER: (*zavrišti na njega*) Ćuti budalo!

KOMŠIJA 2: (*zavrišti na njega*) Ćuti budalo!

Iter, Detektiv, Komšija 1 i Komšija 2 odlaze.

LAPAČA: To je uradio Bik.

SAŠA: Onaj što je progutao pastira?

Komšija 1 se vrati.

LAPAČA: Da, da, taj isti.

KOMŠIJA 1: Ko je koga proguatao?

LAPAČA: Bik pastira. Zbog pohlepe.

KOMŠIJA 1: Jao, sećam se priče! Baka mi je pričala! Mislite da taj Bik stvarno postoji?

LAPAČA: Zar niste čuli kako je nočas rikao? Krv mi se zaledenila u žilama!

KOMŠIJA 1: (prekrsti se) Bože pomozi! Ovo je opasan kraj!

SAŠA: Ovo je najlepši kraj!

LAPAČA: Neće još dugo... Crni oblaci će prekriti plavo nebo i biće puno čađi...

SAŠA: A zašto, kad je nebo tako lepo dok je plavo?

Utom udru Iter i Komšija 2. Vazi Itera na kolicima.

ITER: (jutito Komšiji 1) Mi radimo, a ti zabušavaš! (Ostalima) Vi? Još uvek ovde?

KOMŠIJA 1: Pokušao sam da ih oteram, ali...

SAŠA: Zašto Vi više volite čađ nego plavo nebo?

ITER: Marš!

KOMŠIJA 2: Marš!

KOMŠIJA 1: Marš!

BAKA: Slušajte me. Za dobro ovog kraja. Za Vaše dobro!

ITER: Ja imam svoje savetnike. Investitore! Ne slušam babe.

BAKA: Pohlepa će Vam se osvetiti!

ITER: Marš sa moje zemlje.

Iter se okrene Komšija 1 i Komšija 2 i daje im naređenja. Oni skupljaju cigle.

ZORICA: Mi smo krivi, jer smo im rog dali.

BAKA: Niste vi, deco moja, njihova duša je crna.

SAŠA: A šta je to crna duša?

BAKA: To je ona duša koja ništa ne vidi.

SAŠA: A kako neko ništa ne vidi, kad ima oči?

BAKA: Jer ne gleda srcem.

Baka, Lapača, Zorica i Saša odlaze sa scene.

ITER: Nočas će dva radnika da čuvaju gradilište!

KOMŠIJA 2: Razumem.

KOMŠIJA 1: Ali, Bik...

KOMŠIJA 2: (*udari ga*) Ne brinete profesore Iter, noćas će dva radnika da čuvaju gradilište.

ITER: Dobro!

KOMŠIJA 1: (*ka Komšiji 2*) Ja neću da čuvam.

KOMŠIJA 2: Čuvaće neko drugi. Mi ćemo kopati.

KOMŠIJA 1: Ali, Bik!

KOMŠIJA 2: Hoćeš il' nećeš da budeš bogat?

Zatamnjenje.

Scena 7 - noć, jezero

KOMŠIJA 1: Koliko je sati?

KOMŠIJA 2: Oko deset do ponoći.

KOMŠIJA 1: Kako oko deset do ponoći? Jel' je jedanajst, devet ili baš deset do ponoći?

KOMŠIJA 2: Prestani da zapitkuješ i kopaj!

KOMŠIJA 1: A, gde da kopam?

KOMŠIJA 2: Kada ne bi toliko glupo zapitkivao onda bi znao.

KOMŠIJA 1: Kako da znam ako ne pitam?

KOMŠIJA 2: Jer ako bi čutao, prikazalo bi se, budalo!

KOMŠIJA 1: Bezobrazan si!

KOMŠIJA 2: Ama, učuti već jednom!

Tisina.

KOMŠIJA 1: Dobro, a gde je?

KOMŠIJA 2: Možda treba da se skinemo?

KOMŠIJA 1: Skinemo? Pa, zar nije hladno da se skidamo.

KOMŠIJA 2: Rekla je da treba da kopamo goli.

KOMŠIJA 1: Al' ja neću. Hladno mi je!

KOMŠIJA 2: Hoćeš ili nećeš da budeš bogat?

KOMŠIJA 1: Naravno da hoću.

KOMŠIJA 2: Onda se skidaj!

KOMŠIJA 1: Prvo ti.

Tišina. Skidaju se. Komšija 1 skine čarape sa zečevima.

Tišina.

KOMŠIJA 2: (*udari ga*) ŠŠŠŠŠŠŠŠŠŠŠŠŠŠŠŠŠ!

KOMŠIJA 1: AUUU!

KOMŠIJA 2: Tiho!

Tišina.

KOMŠIJA 1: Zašto se još nije pokazalo?

Tišina.

KOMŠIJA 1: Možda treba žrtva?

Tišina.

KOMŠIJA 1: Ti bi ubio čoveka da bi postao bogat?

KOMŠIJA 2: Hoćeš prestati već jednom da...

Čuje se rika Bika. Oštra. Zastrasjujuća.

KOMŠTJA 1: (skoči Komšiju? na krkače)

KOMŠTJA 2: Vetar. Vetar je to bio

KOMŠTÍA 1: Siguran si?

KOMŠTÍJA 2: Naravne da

Rozmnožování říčního rýbka. I. - říční rýbka v Čechách

KOMŠTIA 1 D. XII

MONDAY, 6 JULY 19

REV. GENEVIEVE

KOMŠIJA 2: Hoćeš već jednom da...

Bljesak i čuje se rika Bik takо glasno i zastrašujuće da Komšija 1 i Komšija 2 navrat-nanos pokupe svoju odeću i pobegnu sa scene. Tako brzo da Komšija 1 zaboravi svoje zelene čarape sa zečevima.

Scena 8 – noć, jezero

Vile uđu na scenu i kroz ples pokupe sav materijal.

Scena 9 - jutro, jezero

Uđu Iter, Komšija 1 i Komšija 2. Komšija 1 sa velikim sendvičem.

ITER: Pokrali su me!

KOMŠIJA 1: Pokrali su sve!

ITER: Šaljite po detektiva i one koji su čuvali!

Komšija 1 i Komšija 2 otrče po detektiva.

ITER: Gde su oni koji su čuvali?

KOMŠIJA 2: Nestali.

KOMŠIJA 1: (*uplašeno*) Nestali.

ITER: Kako nestali!?

DETEKTIV: (*zagleda sve*) Ovo je uradio serijski zločinac. Dobro je umrežen.

ITER: Šaljite po FBI! Odmah!

DETEKTIV: Smirite se, gospodine, dok ne budemo sigurni da...

KOMŠIJA 2: A šta ako su to teroristi?

KOMŠIJA 1: A šta ako je bik?

KOMŠIJA 2: (*udari ga*)

DETEKTIV: Aha! (*pokaže čarape sa zečevima*) Dokaz!

KOMŠIJA 1: (*uplašen*) Dokaz?

DETEKTIV: Odmah šaljemo na analize.

KOMŠIJA 1: (*još više uplašen*) Na analize?

DETEKTIV: Kad dobro izanaliziramo ove čarape znaćemo tačno ko je to uradio!

KOMŠIJA 1: (*još više uplašen*) Znaćete?

DETEKTIV: Da, po čelijama i dlakama. Moderna nauka danas može dati odgovore na sva pitanja.

ITER: Ako ga pronađete, bogato će Vas nagraditi. U kešu.

DETEKTIV: Ništa ne brinite. Več je naš. A noćaš neka dvojca čuvaju gradilište i neka još dvojca čuvaju njih dvojicu koji čuvaju.

ITER: Da, da, da... Danas se nikome ne može verovati. Čovek je tako sam!

(*Komšiji 1 i Komšiji 2*) Neka dvojica čuvaju, a vi čuvajte njih dvojicu.

KOMŠIJA 1: Ali...

KOMŠIJA 2: (*udari ga*) Nema problema, profesore.

KOMŠIJA 1: (*baca mrvice pticama*)

KOMŠIJA 2: Šta to radiš?

KOMŠIJA 1: Hranim ptice.

KOMŠIJA 2: Ma ne to budalo! Zašto ovako stojiš?

KOMŠIJA 1: Čarape su moje!

Jaaaaaooooooooooooo!!! Svi će misliti da sam ja kraoooooooo!!!

A nisam bio jaaaaaaaaaaa!!! Ajajajaaaaaaaaaaaaaaaaaaa!!!

Pobeći će! (*Sprema se da otrči*)

KOMŠIJA 2: (*uhvati ga*) Gde ćeš bez para?

KOMŠIJA 1: Gde god, samo da spasim život!

KOMŠIJA 2: A kakav je to život bez para?

KOMŠIJA 1: Bolji nego smrt!

KOMŠIJA 2: Ma daj! Zašto bi živeo u siromaštvu ako možeš biti bogat?

KOMŠIJA 1: Ne razumem.

KOMŠIJA 2: Noćaš iskopavamo zlato i zajedno bežimo!

KOMŠIJA 1: Ali već dve noći smo tražili i ništa nismo našli!

KOMŠIJA 2: Treća sreća. Nalazimo se ovde, tačno u ponoć!

KOMŠIJA 1: (*uplašeno*) Tačno u ponoć?

KOMŠIJA 2: U ponoć!

KOMŠIJA 1: Ako misliš da je moguće...

KOMŠIJA 2: Naravno da je moguće! Sad idi!

KOMŠIJA 1 *ode.* KOMŠIJA 2 *zagleda okolo, razmišlja, onda se skloni i pomiriše cvet.*

Ulaze Baka, Lapača sa kolačima, Saša i Zorica.

LAPAČA: Pa vi, komšija, volite cveće?

KOMŠIJA 2: Ja? Ne! Nikako ne!

ZORICA: Videla sam vas da mirišete cvet. Zašto bi neko mirisao cveće ako ga ne voli?

KOMŠIJA 2: Šta vi još radite ovde?! Da li vam još nije jasno da ovo više nije vaša zemlja?! Ovo je sad Iterevo! Sve je Iterevo! Marš odavde!

BAKA: Idemo, idemo...

KOMŠIJA 2: Brže malo!

LAPAČA: Hoćete kolač?

KOMŠIJA 2: Neću!

LAPAČA: Kako hoćete. Samo da vam kasnije ne bude žao. (*odlaze*) Kolač je predivan! Od šljiva i vanile.

KOMŠIJA 2: Sačekajte!

LAPAČA: Predomislili ste se? Izvolite kolač.

KOMŠIJA 2: (*Uzme kolač*) Mmmmmmm.

LAPAČA: Divan je, zar ne?

KOMŠIJA 2: Mmmmmmmmm.

LAPAČA: Po receptu moje staramajke...

KOMŠIJA 2: Mmmmmmm. Slušajte, komšnice...

LAPAČA: Sviđa Vam se, jel' da?

KOMŠIJA 2: Predivan je. Ono, oko zakopanog blaga...

LAPAČA: Četiri jajeta se umuti s pola kile šećera...

KOMŠIJA 2: Zar zakopano blago stvarno postoji?

LAPAČA: Naravno da postoji. Svi to znaju! Dakle, svežeg masla tri kašičice...

KOMŠIJA 2: Rekli ste da postoje neke kletve...

LAPAČA: Jeste, treba da se skinu da bi se pronašlo blago...

KOMŠIJA 2: I treba žrtva?

LAPAČA: Tako kažu.

KOMŠIJA 2: I onda se pronađe zlato...

LAPAČA: Tako je. Malo zejtina i kisele vode, da testo nadođe...

KOMŠIJA 2: Komšnice, pa Vi predivno pečete kolače.

LAPAČA: Stvarno tako mislite?

KOMŠIJA 2: Najiskrenije.

LAPAČA: (*zaljubljeno*) Tako nešto divno mi odavno niko nije rekao.

KOMŠIJA 2: (*uhvati je za ruke*) Komšinice, da li hoćete da se nađemo ovde večeras i da zajedno gledamo Mesec?

LAPAČA: Vi to ozbiljno?

KOMŠIJA 2: Najozbilnije. Hoćete?

LAPAČA: Hoću! Gledaćemo Mesec i ješćemo kolače. Tako sam srećna!

KOMŠIJA 2: I ja...

LAPAČA: Mogu li da Vas poljubim...?

KOMŠIJA 2: (*malo zastane onda joj okrene obraz*) Naravno.

Lapača ga poljubi.

LAPAČA: Sad treba da požurim! Da pečem kolače! Tako sam srećna!

KOMŠIJA 2: Vidimo se u ponoć!

Scena 10 - noć, jezero

Dolazi Lapača sa tanjirom punim štrudlica i svećama. Uskoro dolaze Komšija 1 i Komšija 2.

Lapača vidi Komšiju 2.

LAPAČA: Ljubavi moja!

KOMŠIJA 1: (*uplaši se*) Aaaaaaaa!

LAPAČA: Aaaaaaaaaaa!

KOMŠIJA 1: Šta ti radiš tu?

LAPAČA: Šta ti radiš tu?

LAPAČA: (*zaljubljeno Komšiji 2*) Objasni mu.

KOMŠIJA 2: Ona je žrtva.

KOMŠIJA 1: Kakva žrtva?

LAPAČA: Ljubavi.

KOMŠIJA 2: Žrtva za zakopano zlato.

KOMŠIJA 1: Šta?

KOMŠIJA 2: Treba žrtva da se dobije blago.

LAPAČA: O čemu to pričaš, ljubavi moja?

KOMŠIJA 1: Hoćeš da kažeš, da ćeš da je ubiješ?

KOMŠIJA 2: Ne ja, ti!

LAPAČA: Dragi, ja nerazumem. Zar nećemo da jedemo kolače?

Lapača gleda od jednog do drugog.

KOMŠIJA 2: Nemoj sada o kolačima! Razgovaram o bitnim stvarima. (*Prvom*) 'Ajde.

KOMŠIJA 1: 'Ajde ti.

KOMŠIJA 2: Ja sam je doveo. Ti treba da je...

KOMŠIJA 1: Ja ču... da stražarim, a ti je...

Tišina.

LAPAČA: Hoćeš kolačić, mili?

KOMŠIJA 2: (*ka prvom*) Zašto sve ja...?

KOMŠIJA 1: Pa, ti hoćeš zlato.

KOMŠIJA 2: A ti ga nećeš, je li?

KOMŠIJA 1: Ideja je tvoja!

KOMŠIJA 2: Moja ideja, tvoj benzin!

KOMŠIJA 1: Dobro! Ja ču...

Tišina.

LAPAČA: Zašto nećeš kolače, mili?

KOMŠIJA 2: Daj, bre!

LAPAČA: Izvoli, srce moje!

KOMŠIJA 2: Ne ti, ON!

KOMŠIJA 1: Sada ču.

KOMŠIJA 2: Ajde!

KOMŠIJA 1: Nemoj da vrištiš na mene!

KOMŠIJA 2: Dobro, ako ne možeš, ja ču...!

KOMŠIJA 1: Daj!

KOMŠIJA 2: Nemoj, daj ti meni!

KOMŠIJA 1: Nemoj ti daj meni! Šta ja tebi!

KOMŠIJA 2: Šta ne?! Šta ne?!

LAPAČA: A, što se vi svađate?

KOMŠIJA 1 i KOMŠIJA 2 *stanu.*

KOMŠIJA 1: Ako nećeš ti...

KOMŠIJA 2: I ako nećeš ti...

KOMŠIJA 1: Onda možemo...

KOMŠIJA 2: Zajedno!

KOMŠIJA 1: U dvoje je lakše.

KOMŠIJA 2: Lakše.

KOMŠIJA 1: Na je'n, dva tri?

KOMŠIJA 2: Na je'n, dva, tri.

KOMŠIJA 1: Dobro.

KOMŠIJA 2: Je'n, dva, tri. (*pauza*) I šta sad?

KOMŠIJA 1: Sad je ubijemo.

LAPAČA: Koga ubijate?

KOMŠIJA 1 i KOMŠIJA 2: Tebe!

LAPAČA: Mene?!

Čuje se strašna rika bika.

LAPAČA: Upomoć!!!! (*otrči*)

Tama. Čuje se gutanje. Komšiju 1 i Komšiju 2 proguta bik. Uđu vile i odnesu sav materijal.

Scena 11 - jutro, jezero

ITER: (*ulazi na scenu*) Osam ujutro, a nigde nikog. Plaćam ih da zabušavaju. Lenštine nemarne, sram ih bilo! (*Vidi da je nestao materijal*) Šta je ovo? (*Pauza*) O, pa ne ponovo! Ne ponovo!

Dolazi Lapača. Za ruku vuče detektiva.

LAPAČA: Kad vam kažem, da su hteli...

DETEKTIV: Ali gospođo, ovo je miran kraj. To se ovde ne dešava.

ITER: (*detektivu*) Pokrali su me!

LAPAČA: Rekao je da će moći da gledamo Mesec i jedemo kolače...

ITER: Ponovo su me pokrali!!!

LAPAČA: I onda su pošli na mene sa (*pokaže rukama*) OVOLIKIM... nožem!

ITER: Uradite nešto!

DETEKTIV: Kako 'pošli' ako je bio jedan?

LAPAČA: Oh, pa zar vi stvarno ništa ne razumete?! Jedan je bio sa nožem, a drugi sa puškom!

ITER: Hoću, da odmah privedete počinitelje!

DETEKTIV: Slušajte, o pokušaju ubistva nema dokaza.

ITER: Kakvog ubistva?! Krađa, idiote!

LAPAČA: Kako nema? Zar vam nisem rekla...

DETEKTIV: Zar su ponovo krali?

LAPAČA: Ne krali, nego pokušali da me u-bi-ju!

Ulaze Baka i Saša.

BAKA: Prestanite sa gradnjom!

SAŠA: Pričali smo sa svima koji su ostali.

BAKA: I niko se ne slaže sa gradnjom.

SAŠA: Pričali smo i sa onima koji su prodali. Pretili ste im!

BAKA: Skupili smo potpise. Prestanite sa gradnjom.

DETEKTIV: Ja ništa ne razumem.

LAPAČA: Hteli su da me ubiju!

ITER: (*Baki, Saši i Lapači*) Oni su!

LAPAČA: Ne oni, nego vaši pomoćnici!

ITER: Pokrali su me! (*Detektivu*) Drž'te ih!

DETEKTIV: Da li imate dokaz?

LAPAČA: Kad vam kažem da su hteli da me ubiju!

ITER: Nema materijala. To je dokaz!

BAKA: Pogledajte, svi potpisi su tu!

ITER: To je laž! Oni su me pokrali!

DETEKTIV: Al' čarape su još na analizama. Ne zna se čije su...

BAKA: Zaustavite gradnju.

ITER: Zatvorite ih!

DETEKTIV: Dok ne dobijemo dokaze, nikoga nećemo zatvarati.

ITER: (*uzima detektivu pištolj*) Ruke uvis! Svi!

DETEKTIV: Slušajte, ovo je opasno... vratite...

ITER: Tih! Hodajte!

DETEKTIV: Slušajte, profesore Iteru...

LAPAČA: Gde nas vodite?!

ITER: Rekao sam tišina!

Odlaze sa scene. Čuje se buka mašina. Gradja fabrike se nastavlja.

Scena 12 – veče, jezero

ITER: Zatvorio sam sve. Samo ona moja dva kretena i ono jedno derište nisam uspeo da nađem, a moje gradilište neće biti sigurno dok su oni na slobodi!
Noćas ču sam da čuvam! Ako je istina, zločinac se uvek vraća na mesto zločina.

Na scenu dotrči Zorica.

ZORICA: Profesore Iter, da li ste videli moju Baku, Sašu i Lapaču? Ceo dan ih tražim, ali nikako ne mogu da ih nađem!

ITER: Aha! Znao sam! Ruke uvis!

ZORICA: Profesore Iter, šta vam je?

ITER: Rekao sam ruke uvis!

ZORICA: Samo sam Vas pitala, da li ste videli...

ITER: Zatvorio sam ih!

ZORICA: Zatvorili? Ali zašto?

ITER: Jer su krali! A ko od mene krade, taj skupo plaća!

Čuje se rika Bika. Tama. I gutanje. Svetlo. Zorica je sama na sceni.

ZORICA: Profesore Iteru, gde ste nestali? (*Tišina.*)
Gde ste ih zatvorili? (*Tišina.*)
Baku?! Sašu?! Teta Lapaču?!

Zorica otrči sa scene.

Scena 13 – jutro, jezero

ZORICA: Baaakooooo! Saaašaaaaa! Tetaaaaa Laaapačaaaaaaaa!

Tišina.

ZORICA: Kako da vas nađem, ako se ne odazivate?

Tišina.

ZORICA: (*spusti se na zemlju*) Krtice, treba mi tvoja pomoć.

Dođe Krtica.

KRTICA: Čujte ovaj zvonki glas, nežan kao prvi polećni cvet! Kakav balsam za moje uši, ogluvele od buke! Drago moje dete, stigao sam i na tvoj poziv uvek ću stići, kao sunce nakon kiše.

ZORICE: Krtice, Profesor Iter je zatvorio moju Baku i Sašu i Lapaču, a sad je i sam nestao! Tražila sam ih cele noći, ali nisam mogla da ih nađem. Plašim se da...

KRTICA: Tvoji dragi nisu izpod zemlje, ne brini. A nad zemljom ne mogu da rijem, pa iako bih svoj život dao za te, ovog puta ne mogu da ti pomognem ...
ČEKAJ! Mogu da ti kažem gde je Profesor Iter, crna mu duša!

ZORICE: Reci mi!

KRTICA: Zatvoren je tamo gde nema sunca, ni osmeha, ni tople reči. Zatvoren je u tami, najcrnijoj tami, u strašnom carstvu Vodenog Bika! Ko god se tamo našao, nikad se nije vratio!

- ZORICE: Kako da dođem do tamo?
- KRTICA: Da odeš tamo?! Nikako! To je opasan i tužan kraj! Hladniji od najgore zime! Ni one koje mrzim ne bih tamo slao, a kako ču tebe, mome srcu tako dragu!
- ZORICA: Ali ja moram da spasim one koje volim.
- KRTICA: Ako je tako, onda me dobro slušaj i pažljivo zapamti sve do poslednje reči koju ču ti sada reći. Ni jedan detalj, koliko god sitan, ne zaboravi. Sve zapamti!
Jer od toga će ti život zavisiti, kad tvoja noge pređe prag crnog carstva.

Zorica čuće pored Krtice i on krene da priča.

- KRTICA: Na sredini ovog divnog jezera spajaju se četiri vodena toka. Sa severa i juga. Sa zapada i istoka. Tačno tamo gde se sreću, postoji vir koji se vrti brzinom strašnom. Tu počinje dugačak tunel koji vodi u crno carstvo Vodenog Bika.
Ako nađeš hrabrosti da se spustiš niz tunel, naići ćeš na crne duše koje plaču, i čućeš glasove koji će ti obećavati svo bogatstvo ovog sveta.
Ako zaboraviš zašto si krenula, ako budeš pratila jedan od glasova ili uzela bilo šta od onoga što ti ponude, vir će te прогутати i nikad više se nećeš vratiti.
I niko nikada više neće moći da ti pomogne! Dete drago, dugarica moja mila, zar još uvek želiš da ideš?
- ZORICA: Moram da spasim one koje volim!
- KRTICA: Ali sve strašno, najstrašnije što sam ti ispričao - to još nije sve!
- ZORICA: Sve mi reci.
- KRTICA: Tamo gde se crni tunel završava, otvara se više puteva. Ali samo jedan, jedan jedini, vodi do Bika, a svi ostali u sigurnu smrt.
- ZORICA: Ne plašim se. Moram da spasim one koje volim.
- KRTICA: Ako je tako, onda kreni kad se dan preliva u noć, u doba kad se najglasnije čuje ptičji poj i kad se bude jezerske izmaglice. Tada kreni, ni sekund pre, ni sekund kasnije. I neka ti je srećan put!

Krtica ode. Zorica stane na obalu jezera. Spušta se tema i magla. Zorica iz džepa uzme kamenčić i udari njime o drvo. Dolazi Ostrvo.

- OSTRVO: Zvala si me, drugarice moja. Reci, šta ti treba?
- ZORICA: Drago Ostrvo, povedi me do sredine jezera, do vira četiri toka.
- OSTRVO: Do sredine jezera?! Šta ćeš tamo?

ZORICA: Idem u carstvo Vodenog Bika.
 OSTRVO: U carstvo Vodenog Bika...?! Pa, to je opasno! Obećalo sam ti da će ti pomoći, ali molim te nemoj tražiti od mene da te tamo vodim.

ZORICE: Ja tamo idem, pomoglo mi ti ili ne.

OSTRVO: Ako si tako odlučila, onda neka tako bude. Popni se na mene.

Zorica se popne na ostrvo i ono je nosi na sredinu jezera. Što su bliže sredini to je jasnija rika Bika kao glas duša koje plaču.

OSTRVO: Stigli smo. Još uvek mogu da te vratim na obalu, samo reci.

ZORICA: Videćemo se uskoro, drago Ostrvo!

Zorica skoči u vir. Tama.

Scena 14 – Carstvo Vodenog Bika

Pojavljaju se naizmenično slike sreće i izobilja, i slike crnih duša (Itera, Komšije 1 i 2)

SLIKA 1

Ulaze Vile Rusalke, divno plešu, pozivaju devojčicu u kolo. Nude joj vence od cveća.

VILA 1 Dođi, Zorice!
 VILA 2 Dođi k nama!
 VILA3 Bićeš najlepša!
 VILA 3 Bićeš neodoljiva!
 VILA 1 Bićeš zauvek mlada!
 VILE Zapleši sa nama kolo vilinsko!

Zorica okrene glavu i nastavlja put kroz tunel.

SLIKA 2

Komšije Prvi i Drugi se približe devojčici.

KOMŠIJA 1: Pomozi mi, Zorice! Pomozi!
 KOMŠIJA 2: Ne mogu više u tami. Žudim za suncem!

KOMŠIJA 1: I za pticama!

KOMŠIJA 2: Molimo te, Zorice, pomozi!

DEVOJČICA: Rado bih vam pomogla, ali ne smem. Izvinite!

KOMŠIJA 1: Ne ostavljam nas ovde!

KOMŠIJA 2: Nemoj da nas ostaviš!

DEVOJČICI je teško, ali skrene pogled od njih i nastavlja put.

SLIKA 3

VILA: Došla si, napokon si došla!

DEVOJČICA: Šta hoćeš?

VILA: Donela sam ti ogledalo od čistog zlata, u ramu posutom biserima! Ako ga uzmeš, uvek ćeš biti skupa s roditeljima. Gledaj!

U ogledalu se pojave obrisi Mame i Tate koji dozivaju Devojčicu.

MAMA i TATA: Zorice, kćeri naša! Koliko te dugo nismo videli! Kako si porasla!

VILA: Čuješ kako te dozivaju! Uzmi ogledalo!

MAMA i TATA: Uzmi ogledalo! Dodi k nama! Bićemo uvek zajedno!

VILA: Zar ne želiš to?

ZORICA: Nisam zbog toga došla. (*okrene glavu i ide dalje*)

SLIKA 4

Približi se Iter.

ZORICA: Tebe sam tražila.

ITER: Molim te, pomozi mi.

ZORICA: Gde si zatvorio Baku, teta Lapaču, Sašu i Detektiva?

ITER: Zatvorio sam ih u tajnu sobu, tačno iznad vodene turbine.

ZORICA: Tamo sam tražila, ali ih nisam našla.

ITER: Zidovi su debeli, a ulaz je sakriven iza moje slike u prirodnoj veličini.
 Izvini drago dete, ako sam ti naneo bol. Oslepeo sam od pohlepe. Molim te, pomozi mi da izađem odavde i obećavam ti da će se promeniti. Zaustaviću gradnju...

Zorica okrene glavu i nastavlja put. Dode do kraja tunela i tu se put rascepi.

Zorica uzima škrgu i dune u nju. Odmah dolazi pastrmka.

PASTRMKA: Zorice draga, uhvati se za moja peraja da te odvučem ka obali jezera.

ZORICA: Ne još.

PASTRMKA: Zašto!? Znaš gde su tvoji. Kuda dalje?

ZORICA: Molim te, odvedi me do Bika.

PASTRMKA: Ako tako želiš, neka bude.

Zorica se uhvati za peraje pastrmke.

GLAS BIKA: Pastrmko, koga si dovela u moje carstvo?

ZORICA: Moje ime je Zorica.

GLAS BIKA: Tvoja duša je svetla i čista! Šta radiš ovde?

ZORICA: Molim te, pusti moje komšije i profesora Itera.

GLAS BIKA: Njihove duše su crne. Meni pripadaju.

ZORICA: Ali ko barem nekog voli, njegova duša ne može biti potpuno crna!

GLAS BIKA: Oni nikog ne vole. Vole samo zlato!

ZORICA: To nije istina!

GLAS BIKA: Dokaži.

ZORICA: Prvi komšija voli ptice. Videla sam ga kako ih hrani.

Drugi komšija voli ruže. Videla sam kako ih miriše.

A Iter voli, on voli...

BIK: Iter nikoga ne voli. Pustiću komšije, ali Iterova duša ostaje sa mnom.

ZORICA: Iter može da nauči da voli. Molim te, pusti i njega. Svako ima pravo na još jednu šansu!

Tišina.

BIK: Neka bude! Ali ako se ne promeni, njegova duša vraća se u moje carstvo.

ZORICA: Hvala, hvala ti!

Jako zagrmi i zablistaju munje.

Scena 15 – dan, jezero

Zorica, Komšija 1, Komšija 2, Iter i sav materijal nađu se na obali jezera.

KOMŠIJA 1: Sanjao sam...

KOMŠIJA 2: ...najružniji san...

ITER: ...da nema više sunca...

KOMŠIJA 1: ...ni ptica...

KOMŠIJA 2: ...ni ruža...

KOMŠIJA 1: ...ni mirisa...

KOMŠIJA 2: ...ni žubora potoka!

ITER: Bože, pomozi mi, šta sam uradio!

Iter otrči sa scene i vrača sa sa Bakom, Sašom, Lapačom i detektivom.

ZORICA: Bako! Saša!

BAKA I SAŠA: Zorice!

Zagrle se.

DETEKTIV: Od zlata ili ne od zlata, Iteru, zbog ovoga idete na sud.

LAPAČA: (*vidi Komšiju 1 i Komšiju 2*) Oni su hteli da me ubiju!

DETEKTIV: Sram vas bilo! Igrate se osećanjima ove predivne žene!

KOMŠIJA 1 I 2: Tako nam je žao. Uhvatilo nas je nešto, ni sami ne znamo šta. Molimo vas, oprostite nam.

LAPAČA: (*Detektivu*) Da nije bilo njih, nas dvoje se nikada ne bismo upoznali.

DETEKTIV: Ne bi proveli divan dan zajedno...

LAPAČA: ...i ne bi se zaljubili.

DETEKTIV: Oprostimo im.

LAPAČA: Neka to bude naš dar njima.

DETEKTIV: (*Iteru*) A njemu...

LAPAČA: Oprostimo i njemu.

DETEKTIV: Neka tako bude. Ali ako se to ponovi...

KOMŠIJA 1 i 2, ITER: Neće se ponoviti. Obećavamo!!!

BAKA: Onda neka to bude novi početak.

ITER: Ili još bolje, bogat kraj. Nastavljamo sa gradnjom!

ZORICA: Obećali ste da ćeete prestati!

ITER: Zar ne kaže legenda da ima zlata svuda po ovom kraju?

LAPAČA: Ima, ali...

ITER: Da, i ja sada znam da ima. Jer ga napokon vidim.

KOMŠIJA 1: Ja neću više da ga tražim.

KOMŠIJA 2: Ni ja.

ITER: Ne treba da ga tražite, samo pogledajte.

DETEKTIV: Ne razumem o čemu pričate.

ITER: Zlato ovog kraja je njegova lepota! Životinje, lekovite trave, zlatoliste bukve – to je blago ovoga kraja. Kad već imamo materijal...

ZORICA: Ali obećali ste da nećete više graditi!

ITER: Nije svaka gradnja loša. Postoji i ona koja pomaže da se očuva kraj i proslavi njegova lepota. Gradićemo odmaralište!

BAKA: Pa to je divno!

ITER: Kraj će procvetati, a ljudi će imati posao!

ZORICA: Mama i tata moći će da se vrate...

SAŠA: ... da svi budemo zajedno!

ZORICA i SAŠA: URAAAAAAAA!

KOMŠIJA 1: A od Vodenog Bika možemo napraviti turističku atrakciju!

KOMŠIJA 2: I Švajcarci imaju jednog, zar ne?

ZORICA: Ne! Neka živi u miru, kao i svi ljudi i sve životinje!

ITER: Tako je! Danas i zauvek!

Korišćenje ovog teksta za rad sa dečjim i omladinskim dramskim grupama je slobodno, pod uslovom da predstava ne donosi prihod i da se u programu i na web sajtu producenta (škole, dramskog studija, omladinskog pozorišta...) navede sledeći tekst:

Dramski tekst *Vodeni bik* razvijen je kroz projekat MIT KAO SUDBINA.

Tekst je dostupan za izvođenje ljubaznošću grupa SAGA i BAZAART, sa čijeg web sajta je preuzet: www.bazaart.org.rs

Drama „Vodeni bik“ nastala je kroz regionalni projekat Mit kao sudsina.

Objavljena je u zborniku

„6. forum dramskog pisca: Mitovi zapadnog Balkana – Mit kao sudsina“

Izdavač: Tmačaart 51/52, Centar za dramski odgoj, Mostar, 2009.

Tumačenje drame: <http://bazaart.org.rs/mitovi-zapadnog-balkana/#more-115>

Biografije autora:

SAŠA RAKEF

Performans artist, dramski pisac i reditelj

Rođena je u Ljubljani, Slovenija. Završila je Performance Arts na Central School of Speech and Drama, London, UK.

Njene drame bile su predstavljene na festivalima Accidental Festival, London, UK, 2007; Interplay Europe, Liechtenstein , 2006; European Dreams Festival, NY, 2006; Week of Slovenian Theatre, 2007 i objavljene u dramskim casopisima *Dialogi*, *Mentor*, *Sodobnost* i *Literatura*. Drama *Dom* bila je nominirana za Grumovu nagradu za najbolju dramu 2006/07 i premijerno izvedena u Prešernovom pozorištu Kranj, na festivalu Teden Slovenske drame.

Kao reditelj je radila u Sloveniji, Srbiji i UK.

ZORAN RAJŠIĆ

Vizuelni umetnik i performer

Rođen je 1972. godine u Beogradu (SFRJ), a sada živi i radi u Beogradu u Srbiji.

Svoje znanje i saznanja iz oblasti izvođačkih umetnosti stiče i proširuje u sklopu master programa MAPA (Moving Academy for Performing Arts – Amsterdam).

U poslednjoj deceniji je imao više kolektivnih i samostalnih izložbi i izvedenih performansa u otadžbini i inostranstvu, od čega je veći broj sa umetničkom grupom BAZAART (Beograd) čiji je dugogodišnji član.